

پاسخنامه تشریحی

۱ - گزینه ۴ روش اول:

$$2x - 3 = t \rightarrow 2x = t + 3 \rightarrow x = \frac{t + 3}{2}$$

$$\text{پس: } f(t) = 4\left(\frac{t + 3}{2}\right)^2 - 14\left(\frac{t + 3}{2}\right) + 13 \rightarrow f(t) = (t + 3)^2 - 7(t + 3) + 13$$

$$\rightarrow f(t) = t^2 + 9 + 6t - 7t - 21 + 13 \rightarrow f(t) = t^2 - t + 1 \rightarrow f(x) = x^2 - x + 1$$

روش دوم: یک عدد دلخواه مانند $x = 2$ را انتخاب می‌کنیم.

$$f(2x - 3) = 4x^2 - 14x + 13 \xrightarrow{x=2} f(1) = 16 - 28 + 13 \rightarrow f(1) = 1$$

تنها گزینه‌ی چهارم است که اگر به جای x آن عدد یک قرار دهیم حاصل برابر یک می‌شود.

۲ - گزینه ۲ باتوجه به تابع $f(x)$ ، عبارت $f(g(x))$ را تشکیل می‌دهیم.

$$f(x) = \frac{2x}{x - 1} \Rightarrow f(g(x)) = \frac{2g(x)}{g(x) - 1} = x$$

$$\Rightarrow x \cdot g(x) - x = 2g(x) \Rightarrow g(x) \cdot (x - 2) = x$$

$$\Rightarrow g(x) = \frac{x}{x - 2} \Rightarrow g(4) = \frac{4}{4 - 2} = 2$$

۳ - گزینه ۱

$$f \circ g(x) = 2g(x) + 8 \Rightarrow f(g(x)) = 2g(x) + 8 \Rightarrow f(x) = 2x + 8$$

$$g \circ f(x) = g(2x + 8) = x^2$$

برای ایجاد $g(4)$ باید قرار دهیم $x = 4$ لذا $2x + 8 = 16$ و $x = 4$

$$\Rightarrow g(4) = (-2)^2 = 4$$

۴ - گزینه ۲

$$g(x) = 2x - 1, (f \circ g)(x) = \frac{x}{x - 3} \Rightarrow f(g(x)) = \frac{x}{x - 3}$$

$$g(x) = 3 \Rightarrow 2x - 1 = 3 \Rightarrow x = 2$$

$$f(g(x)) = \frac{x}{x - 3} \xrightarrow{g(x)=3, x=2} f(3) = \frac{2}{2 - 3} = -2$$

۵ - گزینه ۱

با تغییر متغیر داریم:

$$x - \frac{1}{x} = t \rightarrow x^2 + \frac{1}{x^2} - 2 = t^2 \rightarrow x^2 + \frac{1}{x^2} = t^2 + 2$$

$$f\left(x - \frac{1}{x}\right) = x^2 + \frac{1}{x^2} - 4 \xrightarrow{\left(x - \frac{1}{x}\right) = t} f(t) = t^2 - 2 \Rightarrow f(x) = x^2 - 2$$

۶ - گزینه ۱

به کمک تابع $f(x)$ تابع $y = f(g(x))$ را می‌سازیم و مساوی تابع $y = f \circ g(x)$ که صورت سؤال داده قرار می‌دهیم تا $g(x)$ محاسبه شود.

$$f(g(x)) = \frac{g(x) + 1}{g(x) - 1} = \frac{-x - 1}{x - 1} \Rightarrow xg(x) - g(x) + x - 1 = -xg(x) - g(x) + x + 1$$

$$\Rightarrow 2xg(x) = 2 \Rightarrow g(x) = \frac{1}{x}$$

۷ - گزینه ۴

می‌دانیم:

$$\cos^2 u - 1 = \cos 2u$$

$$f(2 \cos x) = 2 \cos^2 x - 2 = 2(\underbrace{\cos^2 x - 1}_{\cos 2x}) = 2 \cos 2x$$

$$f(f(2 \cos 2x)) = 2 \cos^2 2x - 2 = 2(\underbrace{\cos^2 2x - 1}_{\cos 4x}) = 2 \cos 4x$$

$$f(f(f(2 \cos x))) = 2 \cos^2 4x - 2 = 2(\underbrace{\cos^2 4x - 1}_{\cos 8x}) = 2 \cos 8x$$

۸ - گزینه ۳ کافی است x را به $x + 1$ تبدیل کنیم. داریم:

$$f(x + 1 + 1) = -f(x + 1) \Rightarrow f(x + 2) = f(x)$$

۹ - گزینه ۲

برای محاسبه $f(g(3))$ ابتدا $g(3)$ را محاسبه می کنیم.

$$g(f(x)) = x^2 + x - 2 \xrightarrow{f(x)=2x+1} g(2x+1) = x^2 + x - 2$$

$$\xrightarrow{x=1} g(3) = 1 + 1 - 2 = 0 \Rightarrow g(3) = 0 \Rightarrow f(g(3)) = f(0) = 2(0) + 1 = 1$$

۱۰ - گزینه ۲ ابتدا تابع $fog(x)$ را تشکیل می دهیم:

$$g(x) = x - \sqrt{x} \rightarrow fog(x) = f(g(x)) = f(x - \sqrt{x})$$

برای محاسبه ریشه های معادله $f(x - \sqrt{x}) = 0$ ابتدا باید ببینیم که تابع $f(x)$ چند بار محور x ها را قطع می کند همانطور که می دانیم:

$$f(6) = 0 \Rightarrow x - \sqrt{x} = 6 \Rightarrow x - 6 = \sqrt{x} \rightarrow x^2 - 12x + 36 = x$$

$$\Rightarrow x^2 - 12x + 36 = 0 \quad \begin{matrix} x = 4 \\ x = 9 \end{matrix}$$

$$f(-\frac{1}{4}) = 0 \Rightarrow x - \sqrt{x} = -\frac{1}{4} \Rightarrow x - \sqrt{x} + \frac{1}{4} = 0$$

$$\Rightarrow (\sqrt{x} - \frac{1}{4})^2 = 0 \Rightarrow \sqrt{x} = \frac{1}{4} \quad x = \frac{1}{16}$$

پس تابع fog دو بار محور x ها را قطع می کند.

۱۱ - گزینه ۳

ابتدا از روی ضابطه ی توابع $f(x)$ و $gof(x)$ ، ضابطه $g(x)$ را یافته، سپس ضابطه fog را می یابیم.

$$f(x) = 2x + 3$$

$$g(f(x)) = 8x^2 + 22x + 20$$

$$g(2x + 3) = 8x^2 + 22x + 20$$

$$2x + 3 = t \rightarrow x = \frac{t-3}{2} \rightarrow g(t) = 2(t^2 - 6t + 9) + 11(t-3) + 20 \rightarrow g(x) = 2x^2 - x + 5$$

$$(fog)(x) = 2(2x^2 - x + 5) + 3 = 4x^2 - 2x + 13$$

۱۲ - گزینه ۳

می دانیم:

$$(a+b)^3 = a^3 + 3a^2b + 3ab^2 + b^3$$

در رابطه $f(x + \frac{1}{x}) = x^3 + \frac{1}{x^3}$ فرض می کنیم $x + \frac{1}{x} = t$ باشد و سپس طرفین را به توان ۳ می رسانیم خواهیم داشت.

$$x^3 + \frac{1}{x^3} + 3x + \frac{3}{x} = t^3 \Rightarrow x^3 + \frac{1}{x^3} = t^3 - 3t$$

$$\text{لذا } f(t) = t^3 - 3t \quad f(\sqrt{5}) = 5\sqrt{5} - 3\sqrt{5} = 2\sqrt{5}$$

۱۳ - گزینه ۱

ابتدا باید تابع $g(x)$ را بیابیم به این صورت که ابتدا با داشتن $f(x)$ ، $fog(x)$ را تشکیل می دهیم و سپس با fog صورت مسئله مساوی قرار می دهیم.

(راه حل اول):

$$f(g(x)) = 2g(x)^2 + 4 = 4x^2 + 6x \Rightarrow g(x) = \pm \sqrt{2x^2 + 3x - 2} \Rightarrow g(-2) = 0$$

(راه حل دوم):

$$fog(x) = f(g(x)) = 4x^2 + 6x \xrightarrow{x=-2} f(g(-2)) = 4 \xrightarrow{f(x)=2x^2+4} 2(g(-2))^2 + 4 = 4 \Rightarrow g(-2) = 0$$

۱۴ - گزینه ۲

$$f(x) = \frac{f(x+1) + f(x-1)}{2}$$

رابطه فوق یعنی $f(x)$ میانگین حسابی $f(x+1)$ و $f(x-1)$ می باشد و می دانیم فقط توابع خطی این خاصیت را دارند، پس داریم:

$$f(x) = ax + b$$

$$\begin{aligned} f(-1) &= -3 \Rightarrow \begin{cases} -a + b = -3 \\ 2a + b = -1 \end{cases} \Rightarrow a = \frac{2}{3}, b = -\frac{7}{3} \Rightarrow f(x) = \frac{2}{3}x - \frac{7}{3} \\ f(2) &= -1 \end{aligned}$$

$$f(5) = \frac{2}{3} \times 5 - \frac{7}{3} = \frac{10 - 7}{3} = 1$$

۱۵ - گزینه ۳ ابتدا تابع $g(x) = 2x - 3$ را در داخل تابع $fog(x)$ می‌سازیم بنابراین داریم:

$$\begin{aligned} (fog)(x) &= f(x^2 - 3x + 5) = 4x^2 - 16x + 20 \\ &= 4x^2 - 12x + 9 - 4x + 6 + 5 \\ &= (2x - 3)^2 - 2(2x - 3) + 5 \\ &= g^2(x) - 2g(x) + 5 \Rightarrow f(x) = x^2 - 2x + 5 \end{aligned}$$

راه حل تستی

قرار می‌دهیم $x = 2$:

$$g(2) = 4 - 3 = 1$$

$$f(g(2)) = f(1) = 4(4 - 8 + 5) = 4$$

در گزینه‌ها تابعی را می‌یابیم که $f(1) = 4$ باشد. اگر بیش از یک گزینه باقی ماند با یک عدد دیگر همین روند را تکرار می‌کنیم.

۱۶ - گزینه ۲ f یک تابع خطی است بنابراین $f(x) = ax + b$ است.

$$f(x-1) + f(x+2) = x \Rightarrow (ax - a + b) + ax + 2a + b = x$$

$$\rightarrow 2ax + a + 2b = x \rightarrow \begin{cases} 2a = 1 \rightarrow a = \frac{1}{2} \\ a + 2b = 0 \rightarrow b = -\frac{1}{4} \end{cases}$$

$$\rightarrow f(x) = \frac{1}{2}x - \frac{1}{4} \rightarrow f(2) = 1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$$

۱۷ - گزینه ۲

$$f(x) = \frac{x+1}{x+a} \Rightarrow f\left(-\frac{1}{x}\right) = \frac{-\frac{1}{x}+1}{-\frac{1}{x}+a} = \frac{\frac{-1+x}{x}}{\frac{-1+ax}{x}} = \frac{x-1}{ax-1}$$

$$f(x) \cdot f\left(-\frac{1}{x}\right) = \frac{x+1}{x+a} \times \frac{x-1}{ax-1} = \frac{x^2-1}{(x+a)(ax-1)} = -1$$

$$\Rightarrow x^2 - 1 = -(ax^2 - x + a^2x - a) \Rightarrow x^2 - 1 = -ax^2 + x - a^2x + a$$

$$\Rightarrow x^2 - 1 = -ax^2 + (1 - a^2)x + a \Rightarrow \begin{cases} -a = 1 \Rightarrow a = -1 \\ 1 - a^2 = 0 \Rightarrow a = \pm 1 \\ a = -1 \end{cases} \xrightarrow{\text{اشتراک}} a = -1$$

۱۸ - گزینه ۱ چون عرض از مبدأ خط مورد نظرمهم نیست کافی است فرض کنیم $f(x) = -3x$ ، در این صورت داریم:

$$f(f(f(x))) = f(-3x) = 9x$$

$$f(f(x)) = f(9x) = -27x$$

$$y = -27x + 9x - 3x = -21x \quad \text{ضریب } x \text{ شیب خط است.}$$

۱۹ - گزینه ۱

تابع $f(\sqrt{x})$ را تشکیل می‌دهیم بنابراین:

$$f(\sqrt{x}) = (\sqrt{x})^2 + \frac{1}{(\sqrt{x})^2} = x + \frac{1}{x} \Rightarrow g(x) = (f(\sqrt{x}))^2 - f(x) = \left(x + \frac{1}{x}\right)^2 - \left(x^2 + \frac{1}{x^2}\right)$$

$$= \left(x^2 + \frac{1}{x^2} + 2\right) - \left(x^2 + \frac{1}{x^2}\right) = 2 \quad \text{تابع ثابت ۲}$$

۲۰ - گزینه ۴

$$\begin{aligned} x > 0 &\rightarrow f(x) = \sqrt{x} \rightarrow f(x) > 0 \\ x < 0 &\rightarrow f(x) = 4 \rightarrow f(x) > 0 \end{aligned} \Rightarrow -f(x) < 0 \Rightarrow f(-f(x)) = 4$$

$$\Rightarrow f(f(-f(x))) = f(4) = \sqrt{4} = 2$$

۲۱ - گزینه ۱

با توجه به تابع $f(x)$ داده شد، $fog(x)$ را می‌سازیم و با تابع $fog(x)$ داده شده در صورت سوال مساوی قرار می‌دهیم تا تابع $y = g(x)$ پیدا شود.

$$f(g(x)) = g^2(x) + 2g(x) = x$$

$$\Rightarrow g^2(x) + 2g(x) - x = 0 \xrightarrow{g(x)=t} t^2 + 2t - x = 0$$

$$\Rightarrow t = \frac{-2 \pm \sqrt{4 + 4x}}{2} = -1 \pm \sqrt{1+x} \Rightarrow g(x) = -1 \pm \sqrt{1+x}$$

چون دامنه‌ی f برابر $[-1, +\infty)$ است، پس t و در نتیجه $g(x)$ باید کوچکتر از ۱- باشد پس $g(x) = -1 - \sqrt{1+x}$ قابل قبول است.

۲۲ - گزینه ۳ راه حل اول: در تابع $y = 3 - f(2x)$ به ازای $x = 4$ داریم: $y = 3 - f(8)$

در ضمن $f(x + 3) = x + \frac{5}{x}$ به ازای $x = 5$ ، $f(8)$ را به دست می آوریم:

$$f(8) = 5 + \frac{5}{5} = 6 \Rightarrow y = 3 - f(8) = 3 - 6 = -3$$

پس نمودار تابع $y = 3 - f(2x)$ از نقطه $(4, -3)$ می گذرد.

روش دوم: از رابطه $f(x + 3) = x + \frac{5}{x}$ ، ضابطه $y = f(x)$ و سپس $y = 3 - f(2x)$ را به دست آورده و گزینه ها را بررسی می کنیم.

۲۳ - گزینه ۴ در تابع خطی $f(x) = ax + b$ با توجه به فرض داریم:

$$f(2x + 3) = 2f(x) + 3$$

$$\begin{aligned} a(2x + 3) + b &= 2(ax + b) + 3 \Rightarrow 3a - b = 3 \\ f(-1) &= 5 \Rightarrow -a + b = 5 \end{aligned} \Rightarrow \begin{cases} 3a - b = 3 \\ -a + b = 5 \end{cases}$$

از دو معادله حاصل خواهیم داشت: $a = 4$ ، $b = 9$ بنابراین $f(x) = 4x + 9$ می باشد پس:

$$f\left(\frac{3}{4}\right) = 4\left(\frac{3}{4}\right) + 9 = 12$$

۲۴ - گزینه ۱

با توجه به ماشین داده شده داریم:

$$\begin{aligned} (g \circ f)(x) &= g(f(x)) = \frac{1}{x+1} \Rightarrow g\left(\frac{x}{1+x}\right) = \frac{1}{x+1} \\ \Rightarrow g\left(\frac{x+1-1}{x+1}\right) &= \frac{1}{x+1} \Rightarrow g\left(1 - \frac{1}{x+1}\right) = \frac{1}{x+1} \\ 1 - \frac{1}{x+1} &= t \Rightarrow \frac{1}{x+1} = 1 - t \Rightarrow g(t) = 1 - t \Rightarrow g(x) = 1 - x \end{aligned}$$

۲۵ - گزینه ۴

عبارت را ساده تر می کنیم تا دو طرف تساوی جملات مشابه داشته باشند بنابراین:

$$f\left(\frac{-x}{x+1}\right) = f\left(\frac{-x-1+1}{x+1}\right) = f\left(-1 + \frac{1}{x+1}\right)$$

با فرض $t = \frac{1}{x+1}$ و $x \neq -1$ خواهیم داشت:

$$f(-1 + t) = t \xrightarrow{t=u+1} f(u) = u + 1 \Rightarrow f(x) = x + 1$$

۲۶ - گزینه ۴ با تغییر متغیر داریم:

$$f(x) = x^2 + 4x \xrightarrow{g(x+1)=t} f(t) = t^2 + 4t$$

از طرفی $f(t) = x^2 - 6x + 5$ ، پس:

$$\begin{aligned} t^2 + 4t &= x^2 - 6x + 5 \xrightarrow{+4} (t+2)^2 = (x-3)^2 \\ \Rightarrow |t+2| &= |x-3| \Rightarrow \begin{cases} t+2 = x-3 \Rightarrow t = x-5 \\ t+2 = -x+3 \Rightarrow t = -x+1 \end{cases} \end{aligned}$$

$$g(x+1) = x-5 \Rightarrow g(x) = x-6 \quad g(x+1) = -x+1 \Rightarrow g(x) = -x+2$$

۲۷ - گزینه ۱

$$\begin{aligned} \left(x + \frac{1}{x}\right)^2 - \left(x - \frac{1}{x}\right)^2 &= 4 \Rightarrow \left(x + \frac{1}{x}\right)^2 = 4 + \left(x - \frac{1}{x}\right)^2 \\ x + \frac{1}{x} &= \pm \sqrt{4 + \left(x - \frac{1}{x}\right)^2} \Rightarrow f\left(x - \frac{1}{x}\right) = \pm \sqrt{4 + \left(x - \frac{1}{x}\right)^2} + 6 \\ x - \frac{1}{x} &= t \xrightarrow{} f(t) = \pm \sqrt{4 + t^2} + 6 \Rightarrow f(\sqrt{2}) = \pm \sqrt{6} + 6 \end{aligned}$$

۲۸ - گزینه ۳

به کمک تعریف تابع $f(x)$ ، تابع $g(x)$ را تشکیل می دهیم:

$$0 \leq x - [x] < 1 \text{ می دانیم}$$

$$\begin{aligned} g(x) &= f(2x-3) - 2f(x) = ((2x-3) - [2x-3]) - 2(x - [x]) \\ &= 2x - [2x] - 2x + 2[x] = -[2x] + 2[x] = -[2x - 2[x]] = -[2(x - [x])] \\ 0 &\leq 2x - 2[x] < 2 \Rightarrow [2x - 2[x]] = 0, 1 \Rightarrow -[2x - 2[x]] = 0, -1 \end{aligned}$$

بنابراین گزینه ۳ صحیح است.

۲۹ - گزینه ۴

فیک تابع خطی است که محور y ها را با عرض ۲ قطع می کند، پس $f(x) = mx + 2$ یک تابع درجه دوم است که محور y ها را با عرض ۳ قطع می کند، پس $g(x) = ax^2 + bx + 3$

$$(f \circ g)(x) = f(g(x)) = m(ax^2 + bx + 3) + 2$$

$$\Rightarrow (f \circ g)(x) = max^2 + mbx + (3m + 2)$$

اما طبق فرض سؤال $1 - (f \circ g)(x) = 2x^2 + x - 1$ پس، داریم:

$$\begin{cases} (f \circ g)(x) = max^2 + mbx + (3m + 2) \\ (f \circ g)(x) = 2x^2 + x - 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 3m + 2 = -1 \Rightarrow m = -1 \\ mb = 1 \xrightarrow{(*)} -b = 1 \Rightarrow b = -1 \\ ma = 2 \xrightarrow{(*)} -a = 2 \Rightarrow a = -2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} f(x) = -x + 2 \\ g(x) = -2x^2 - x + 3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow (f - g)(x) = f(x) - g(x) = (-x + 2) - (-2x^2 - x + 3) = 2x^2 - 1$$

۳۰ - گزینه ۲ چون f تابعی خطی است، پس قابل نمایش به صورت $f(x) = ax + b$ است و چون $f \circ g$ و $g \circ f$ هر دو درجه ۲ هستند، $g(x)$ یک تابع درجه ۲ است. داریم:

$$f(g(x)) = ag(x) + b = 6x^2 - 2x + 3 \Rightarrow g(x) = \frac{6}{a}x^2 - \frac{2}{a}x + \frac{3-b}{a}$$

$$\Rightarrow g(f(x)) = \frac{6}{a}f^2(x) + \frac{3-b}{a} - \frac{2}{a}f(x)$$

$$= 12x^2 - 14x + 6 \Rightarrow \frac{6}{a}(ax + b)^2 - \frac{2}{a}(ax + b) + \frac{3-b}{a} = 12x^2 - 14x + 6$$

$$\xrightarrow{\text{ضرایب نامعین}} \begin{cases} 6ax^2 = 12x^2 \Rightarrow a = 2 \\ 12bx - 2x = -14x \Rightarrow b = -1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = 2x - 1 \Rightarrow f(2) = 3$$